

Környezetvédelem

Az elmúlt évtizedekben a környezet állapotának romlása látványosan felgyorsult, ennek eredményeként napjainkra a környezetvédelem társadalmi ügy lett szerte a világon, és kiemelt figyelmet kap a gazdaságilag fejlettebb országok körében. 1972-ben az akkori EGK határozatot hozott az egységes környezeti politikáról, majd a következő évben fogadták el a közösség első környezetvédelmi akcióprogramját. Ezen program alapelvei kiváló útmutatást adtak a későbbi környezetvédelmi tevékenységekhez és máig érvényesnek tekinthetjük azokat. A Gazdasági Közösség nézőpontja az első akcióprogram óta jelentős változásokon ment át. A helyreállításról és a károk orvoslásáról a hangsúly fokozatosan a megelőzésre tevődött át. Mindezek mellett a XX. század utolsó három évtizedét a környezeti gondolkodás regionálissá válása, illetve globalizációja is jellemzi.

Magyarországon az első környezetvédelmi törvény 1976-ban született, de hatása a törvény keretjellege miatt korlátozott volt. A környezetvédelem társadalmi üggyé válása hazánkban az 1980-as évek második évére tehető. Több éves szakmai vita után a Magyar Országgyűlés 1995-ben fogadta el a környezet védelmének általános szabályairól szóló új törvényt (1995. évi LIII. törvény), mely a már meglévő hazai tervezési rendszerek (területrendezés, területfejlesztés, településrendezés, településfejlesztés, stb.) mellett egy új típusú tervezés alapjainak a megteremtését irányozza elő.

A környezetvédelmi törvény 46. §-a rendelkezik arról, hogy a településeknek környezetvédelmi programot kell készíteniük. A törvényi szabályozás értelmében Csorvás település is elkészítette környezetvédelmi programját. Az első program 2000- 2006-ig tartó időszakot foglalja magába, ezt az akkori nagyközség Képviselő-testületének Környezetvédelmi Bizottsága készítette el. 2005-ben a Budapesti Hazai Térségfejlesztő Rt. kidolgozta az Orosházi kistérség fejlesztési-, turisztikai- és környezetvédelmi programját. A program részeként a kistérség valamennyi települése, így Csorvás számára is elkészítették az új települési programot, amely 2005-2010-ig tartó időszakot öleli fel. Mindkét program környezeti elemenként mutatja be a települést, és célokat, feladatokat tűz ki a jövőre nézve. a Képviselő-testület jogszabály szerint két évente felülvizsgálja a környezetvédelmi programban előírtak megvalósulását, valamint évente tájékoztatja a lakosságot a települési környezet állapotáról.

Levegőtisztaság-védelem

A településen jelentős ipartelepek nincsenek, így levegőtisztaság-védelmi szempontból legfőbb légszennyező források a közlekedés, a fűtés és a mezőgazdaság. Közlekedési eredetű jelentősebb levegőszenyezést a 47-es főközlekedési úton áthaladó forgalom okoz. A 2003-ban elkészült közel 1 km hosszú István király utcai közút valamelyest tehermentesítette a főút forgalmát, de végső megoldást a települést elkerülő út megépítése jelentené. A forgalom hatására száraz, csapadékmentes időszakban a földutakon jelentős portterhelés jelentkezik.

A gázhálózat a teljes településen ki van építve, a rácsatlakozottak aránya 80 % körüli, ezért megállapítható, hogy a fűtésből komoly légszennyezés nem származik. Néhány esetben jelentkezett problémaként a különböző hulladékok egyedi tüzelőberendezésben történő elégetése, melynek során az egészségre és a környezetre káros anyagok kerülhetnek a levegőbe.

A mezőgazdasági tevékenységből eredő szennyezés két részre bontható: egyik a mezőgazdasági gépek működése miatti káros anyag kibocsátás, illetve porszennyezés, a másik az állattartásból eredő bűz hatás. A belterületi állattartás jellemző a településen, az állattartást külön rendelet szabályozza. Ennek ellenére gyakori, főleg paradús, eső előtti időben a lakosságot zavaró bűzhatás. Az állattartásból eredő bűz miatt már többször érkezett panasz az önkormányzathoz. Ilyen esetekben eljárás indult az állattartó ellen. A rosszul jövedelmező állattartás valamint a nagyüzemi állattartás külterületre való koncentrálódása eredményeként az állattartásból eredő szagártalom az utóbbi 1-2 évben csökkent, de ennek ellenére – a Környezetvédelmi Bizottság állásfoglalása szerint

- indokolt lenne az önkormányzat állattartási rendeletében szabályozott, maximálisan tartható állatok számát csökkenteni.

Néhány esetben előfordul a településen tarlóégetés és egyéb mezőgazdasági hulladékok, szármaradványok égetése is, de az utóbbi években ezek száma is csökkenő tendenciát mutat. Csorváson is, mint az alföldi települések nagy részén jelentős a porszennyezés. Ennek okozójaként a közlekedés mellett a szántóföldi kiporzást és a terményszárító- és tisztító berendezések jelentős poremisszióját nevezhetjük meg. A talaj eredetű porszennyezés nagy távolságra való terjedésében szerepet játszik a védőerdők hiánya.

A város külterülete zömében művelt terület, főleg szántóként hasznosítva. Azonban gyomosodás figyelhető meg a művelés alól kivont területeken (utak, árkok, erdősélek), mely fokozatosan megjelenik a művelt kultúrákban is. A parlagfű (*Ambrosia elatior*) és egyéb gyomok ellen védekezni nagyon nehéz, főleg a kisebb földhasználóknak okoz ez gondot, hiszen kézi erővel nem tudják megoldani, a vegyszeres illetve gépi irtás viszont drága. Belterületen az önkormányzat munkatársai, külterületen a talajvédelmi és növényegészségügyi szolgálat munkatársai ellenőriznek, és szólítják fel a parlagfűvel szennyezett területek tulajdonosait a kötelező gyommentesítés elvégzésére. Az önkormányzat - pályázatokon nyert forrásból - közmunkásokat alkalmaz, akik az allergén gyomok irtását végzik. A „Együtt az Egészségünkért Egyesület” az ÁNTSZ támogatásával minden évben parlagfű gyűjtő akciót szervez.

Víz

Felszín alatti vizek védelme, az ivóvíz bázis megóvása érdekében 2004 évben - törvényi előírásoknak megfelelően – bevezetésre került a vízterhelési- és a talajterhelési díj. Az önkormányzat a talajterhelési díj bevezetésével a műszakilag rendelkezésre álló szennyvízcsatorna hálózat mentén élő lakosságot kívánja ösztönözni a hálózatra való rákötésre. Jelentős előrelépés a felszín alatti vizek védelme érdekében, hogy Csorvás teljes belterületén kiépült a szennyvízcsatorna-hálózat.

A város helyben termelt egészséges ivóvízzel van ellátva, ami nagy és féltett kincs. A bel- és külterületen a kiépült a talajvíz figyelő kúthálózat, amellyel nyomon követhető a talajvíz minősége, annak állapota, esetleges szennyezettsége. A talajvíz terhelése az utóbbi időben csökkent, mivel három állattartó telepen felszámolták a hígrágya szikkasztásos rendszerű elhelyezését. Közülük az egyiket már betemették, és nyárfával ültették be. A műtrágya felhasználás visszafogott volt az elmúlt évtizedben. Növényvédő szert a termelőszövetkezetben csak kis kiszerezésben, napi felhasználásra vásárolnak, tehát ebből következő szennyezés nem történik, így a nitrátosodás és a vegyi terhelés jóval kisebb mértékben éri a talajvizeket, mint a korábbi évtizedekben.

Az aszályos időben tapasztalt talajvízszint süllyedés megállt, sőt a csapadékos időjárás következtében inkább megemelkedett. A talajvíz szintje mérési adatok alapján 3-3,5 m. Belvíz szempontjából Csorvás szerencsés helyzetben van, a településre nem jellemző a belvízi fenyegetettség. Legutóbb 1999-ben, a kedvezőtlen időjárási viszonyok következtében főleg külterületen okozott kisebb-nagyobb károkat a jelentősen megemelkedett talajvíz.

Föld

A talaj szervesanyag tartalmának növelése érdekében egyre több esetben tapasztalható, hogy a szármaradványokat bedolgozzák a talajba (hiszen azokat elégetni tilos). Nagy figyelmet kell fordítani a megfelelő tápanyag visszapótlására egyrészt azért, mert a szármaradványok lebomlása következtében a talajban átmeneti nitrogénhiány keletkezik, másrészt pedig azért, mert a talajok tápanyagkészlete kimerülőben van.

Kedvező változás a szélrózió elleni védekezésben, hogy néhány helyen (Brucella, vasútállomás melletti tároló környéke) erdő, erdősáv telepítés történik. Segítségét jelent ebben a folyamatban a HUNAPFEL Kft. nagy területen elhelyezkedő, állandóan bővülő gyümölcsöse, és a magányszemélyek által külterületen telepített több gyümölcs ültetvény is.

A megszünt termelőszövetkezeti telephelyek rekultiválása még megoldatlan feladat. A gyomok ellen a külterületen leginkább vegyszeres védekezést alkalmaznak, belterületen pedig inkább a kaszálás, a fűnyírás, a kapálás az elterjedt védekezési mód. A mechanikus védekezés leghatékonyabb módja viszont a gyomok – főleg az allergén gyomok - esetében az azok tövestől történő eltávolítása, a földből való kihúzásukkal.

Települési környezet

A lakóépületek többsége jó állapotú, karbantartott, elvéve azonban találhatók elhanyagolt, felújításra váró lakóházak, gondozatlan utcarészek és kertek. Örvedetes módon egyre több a szépen parkosított kert, a gondozott utcarészlet. A település utcáin az egyre növekvő számú szemétyűjtő ellenére is elég sok szemét van, pl.: a boltok, az iskolák környékén. Sajnos arra is akad példa, hogy a lakott területet határoló erdősávokba, csapadékvíz elvezető árkokba illegális szeméttlerakások történnek. Külterületen az erdősávok, a burkolt utakat keresztező dűlőutak, és a szeméttelep környékén található illegálisan lerakott szemét.

A környezetvédelmi program előírásai szerint a Rákóczi utca páratlan oldalának fásítása az utóbbi években megtörtént, ma már szépen lombosodó fakoronák szegélyezik a főutat. A település közterületein 5 db, igényesen megmunkált hirdetőtábla áll rendelkezésre a hirdetések elhelyezéséhez. A táblák festését, karbantartását folyamatosan végzik. A későbbiekben figyelmet kell fordítani arra is, hogy a hirdetőtáblákról kerüljenek le az aktualitásukat veszített hirdetések.

Egyre több virág szépíti a település közterületeit. Az egyházi temetők nagy része még most is elhanyagolt, gondozatlan. A fenntartó egyház kötelessége a temető rendben tartása, de ez számukra nem könnyű feladat, mivel anyagi helyzetük ezt a feladatellátást nem mindig teszi lehetővé. Azoknak a híveknek a száma pedig, akik képesek lennének ilyen munkák személyes elvégzésére, rendkívül kevés. A helyi civil szervezetek jelentős segítséget tudnának nyújtani az egyházaknak e téren.

Zaj és rezgésvédelem

Állandó jellegű közlekedési eredetű zajterhelés a 47-es főút mentén jelentkezik, amely az elkerülő út megépítésével küszöbölhető ki. Más, ipari eredetű zajterhelés nincs a településen. Az önkormányzat csak néhány, éjszaka megrendezett kulturális esemény kapcsán írt elő zajterhelési határérték betartását. A zajjal járó tevékenységet végző vállalkozók okoznak gondot a szomszédos ingatlanok lakóinak, ezért csökkenteni, ill. korlátozni kell az olyan tevékenységek végzését, (főleg hétvégén) amelyek a lakosság nyugalalmát indokolatlanul, és jelentős mértékben zavarják. Ez a hatáskör 2008. évtől kistérségi önkormányzat jegyzőjéhez került.

Tájgazdálkodás, tájvédelem

Az iskolában és az óvodában megvalósult egy nagyszerű kezdeményezés: a helyi védettség alatt álló természeti értékek megvédésében, gondozásában az óvodások és az iskolások mentorok segítségével jelentős és hatékony tevékenységet folytatnak. Osztályok fogadnak örökbe egy-egy védett természeti értéket, és folyamatosan gondozzák, ápolják azokat. Az erdélyi hérics (*Adonis transsylvanica*) élőhelye körül lévő védősávot a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság folyamatosan kaszálja, rendben tartja. Gondot jelent azonban azoknak a védett értékeknek a szakszerű megóvása, amelyek magántulajdonban lévő területen vannak (pl.: Almádi tó).

Hulladékkezelés

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény rendelkezik először a hulladékgazdálkodásról. A települési szilárd és folyékony hulladék elszállítását a kötelezően igénybe veendő közszolgáltatások körébe sorolja. Az Országgyűlés a 2000. évi XLIII.

törvényt, mely a hulladékgazdálkodásról szól, a környezet védelme érdekében, és többek között az emberi egészség, a természeti és épített környezet, hulladék okozta terhelések mérséklése érdekében – összhangban az Alkotmánnyal – alkotta meg. A törvény hatálya kiterjed minden hulladékra, hulladékgazdálkodási tevékenységre és létesítményre. A törvény 35.§-a rendelkezik arról, hogy a települési önkormányzatoknak összhangban az országos és a területi hulladékgazdálkodási tervben foglalt célokkal, valamint a település rendezési tervével - a települési önkormányzat illetékességi területére - hulladékgazdálkodási tervet kell kidolgozniuk. Ennek értelmében a helyi képviselő-testület elkészítette Csorvás helyi hulladékgazdálkodási tervét, amelyet rendelettel hirdetett ki, és 2005. március 1.-jén lépett hatályba. A Képviselő-testület – a szakhatóságok egyetértésével alkotta meg e rendeletét, melyben –többek között- konkrét hulladékgazdálkodási célokat is nevesített, továbbá rögzítette a célok megvalósításának határidejét is. A helyi hulladékgazdálkodási tervet a Gyulai ERBO-PLAN Kft készítette el, a tervezés bázis éve 2002., a tervezés 2004-2008-ig terjedő időszakra szól.

A régi „szennyezzünk és tisztítsunk” elv idejét múlta, s ma már a „hogyan termelj, hogy ne szennyezz” elv megvalósítása a cél. 10-15 éve a világban uralkodó „vedd meg, használd, dobd el” elmélet nem csak a profitot, de a hulladék mennyiségét is jelentősen növelte. Napjainkban váltás történik, ma már a hosszabb ideig életképes termékek előállítása a cél, csökkentve ezzel valamelyest a keletkező hulladék mennyiségét is. A hulladékkezelés problémája nem régi keletű, csak a múlt századi eredetű probléma, amely a műanyagok térhódításával kezdődött. A szintetikus úton előállított anyagok ugyanis nem bomlanak le úgy, mint a szerves hulladékok. Településünkön is, mint szerte a világban, sok gondot jelent a hulladékok megfelelő elhelyezése, kezelése. Az önkormányzat igyekszik környezettudatos szemlélettel enyhíteni ezen a problémán. A Képviselő-testület a jogszabályi előírásokat betartva, az önkormányzat anyagi lehetőségeihez mérten, pályázati forrásokat is felhasználva próbál megfelelő feltételeket teremteni a környezetvédelem, azon belül is főleg a hulladékgazdálkodás területén.

Települési folyékony hulladék

A települési folyékony hulladék gyűjtését Fehér Károly orosházi vállalkozó végzi 4 m³-es Csepel típusú teherautóval. A begyűjtött hulladékot a helyi szennyvíztisztító telepre szállítja.

Komoly előrelépések történtek a települési folyékony hulladék elhelyezésének területén. A település szennyvízcsatorna-hálózatának kiépítése 1996-ban kezdődött, ekkor megépült a 9,6 km hosszú gyűjtő-nyomócső hálózat. 1998-ban elkészült az 1. és 2. számú köztéri átemelő, és ezzel együtt a település kb 13 %-án a szennyvízcsatorna-hálózat. Ez az I. ütem csaknem teljesen nyomott rendszerű. Ezzel egyidőben elkészült a II. ütem engedélyes tervdokumentációja, jogerős vízjogi létesítési engedélyt kapott az önkormányzat a megépítésre, azonban pályázati források hiányában évekig nem tudott megvalósulni a beruházás. 2003-ban a Belügyminisztériumtól céltámogatást, 2004-ben pedig a Békés Megyei Területfejlesztési Tanácstól TEKI támogatást nyertek, valamint alapítványi támogatással lehetőség nyílt a III. ütem megépítésére is. Így 2005-évből egy hatalmas beruházás valósulhatott meg Csorváson: 6 hónap alatt a település teljes területén kiépült szennyvízcsatorna-hálózat. Ez a II. és III. ütem a lakossági igényeknek megfelelően gravitációs rendszerű. E területen összességében lefektetésre került 30.586 fm gerincvezeték és 22.316 fm bekötővezeték, és újabb 5 db átemelő épült meg. A beruházás előkészítéseként már 2004. szeptemberében megalakult a hálózat építésére hivatott Csorvási Csatornaberuházó Víziközmű Társulat. A kivitelező kiválasztására nyílt, európai uniós közbeszerzési eljárást folytatott le az önkormányzat. Ez a beruházás nagy előrelépést jelent a talaj, és a felszín alatti vizek szennyezettségének csökkentése érdekében. A szennyvízcsatorna-hálózat elkészültével a szikkasztó rendszerű szennyvízgyűjtő aknáknak felszámolásra kerülnek, és a szennyvíz a keletkezési helyéről zárt csővezetékön jut el a szennyvíztisztító telepre, ahonnan már a szennyező anyagoktól megtisztítva kerül a befogadó Dögös-Kákafoki csatornába.

Települési szilárd hulladék

2001. január 1-jétől kötelező közszolgáltatásként bevezetésre került Csorváson a szervezett kommunális hulladékelszállítás. Minden ingatlan tulajdonos és közület szemétszállítási szerződést kötött, és rendelkezik a szemét gyűjtésére alkalmas edénnyel. Heti 1 alkalommal szállítja el a szemetet az Orosházi Városgazdálkodási Kft, és azt az orosházi hulladékgyűjtő telepen helyezi el. Hivatalosan ettől az időponttól a helyi hulladéktelep nem működik, azaz oda szemetet elhelyezni nem lehet. Mégis az illegális hulladéklerakás itt jelentkezik a legszembetűnőbben. Tény ugyanis, hogy sokan az illegálisan kiszállított hulladékot nem a működéssel felhagyott telepen belül helyezik el, hanem a hulladéktelep előtt pakolják azt le, sok esetben akadályozva ezzel a közút forgalmát is. Mindennek következtében már többször volt szükség a szemételep rendezésére.

A Környezetvédelmi Felügyelőség kötelezte az önkormányzatokat arra, hogy végeztessék el a hulladéktelepek környezetvédelmi felülvizsgálatát. Mivel a csorvási hulladéklerakó akkor már működéssel felhagyott volt, ezért elegendő volt részleges felülvizsgálatot végezni. A hulladéktelep részleges környezetvédelmi felülvizsgálatát a gyulai ERBO-PLAN Kft végezte el. A vizsgálati dokumentációt a közelmúltban fogadta el a környezetvédelmi felügyelőség, de egyben határidőket is szabott különböző feladatok elvégzésére. Ez a dokumentáció intézkedési tervet is tartalmaz, melyben fő célként a hulladéktelep rekultivációja van megjelölve.

A hulladéklerakó telep a település külterületén található, helyrajzi száma: 098/3. Művelési ága „kivett”. A telepet körülvevő terület szántó és út. A belterülettől kb. 900 m-re található, aszfaltozott közúton közelíthető meg. A hulladéklerakó és környéke országos és helyi jelentőségű védett természeti területet, értéket nem érint. A tényfeltárási dokumentációban található adatok szerint a hulladéklerakóra kerülő hulladék mennyisége a telep kialakításától, 1986-tól kezdődően átlagosan 1500 m³/év volt. 1999 évben 1900 m³, 2000 évben pedig 2000 m³ szilárd hulladékot helyeztek el a telepen. A működés ideje alatt mintegy 22.500 m³ kommunális szilárd hulladék halmozódott fel.

A működéssel felhagyott hulladéktelep monitoring rendszerét alkotó talajvíz-minőség figyelőkutak elkészültek, a vízmintákat, akkreditált laborban vizsgálják vízminták vizsgálati eredményeit a Körös-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségre kell megküldeni. A vizsgálatok során megállapítást nyert, hogy a talajvíz mélysége a hulladéktelep környezetében 2-4 m között ingadozik. Kémiai jellegét tekintve a nátrium-magnézium-hidrogénkarbonátos típus a jellemző. A talajvíz keménysége 15-25 nk° közötti, a szulfáttartalom 60-300 mg/l között van általában. A rétegvíz mennyisége 1-1,5 l/s/m² között határozható meg. A hulladékdombról lefolyó csapadékvíz felfogására, elvezetésére szolgáló övások tervei elkészültek, jelenleg I. fokú építéshatósági engedélyezési eljárás folyik az ügyben. A telep rekultivációs terve is elkészült, és környezetvédelmi engedélyezési eljárás alatt áll. 2007. év május 30.- ig a hulladéklerakó telep környezetvédelmi szempontból kielégítő rekultivációját el kell végezni. A rekultiváció költsége előzetes becslések szerint közel 50 millió forint.

Szelektív hulladékgyűjtés

A hulladékprobléma megoldására különböző stratégiákat dolgoznak ki országos szinteken. A szelektív hulladékgyűjtés bevezetésével egyrészt e stratégia egyik alapelveinek tesznek eleget, (hiszen a szelektíven gyűjtött hulladékot újra felhasználják, újrahasznosítják) másrészt talán egy lépéssel közelebb kerül Csorvás település a szilárd hulladékgyűjtő telep tehermentesítéséhez.

A lakosság körében problémát jelent a szerves hulladék elhelyezése. A lombot, az ágot, a zöldhulladékot legtöbb esetben elégetik, vagy illegálisan elhelyezik a szemételepen. Ennek megelőzésére szorgalmazzák a lakosság körében a házi komposztálók kialakítását. Ez a módszer, amellet, hogy alkalmazásával csökken a környezetszennyezés, megfelelő szerves tápanyag utánpótlást is biztosít a kiskertekben. Gyakran jelenik meg ilyen témájú cikk a helyi újságban, a Csorvási Híradóban, hogy ezzel is tudatosítsák a lakosság körében e módszer jelentőségét,

hasznosságát. Civil kezdeményezésre az őszi lomtalanítás alkalmával veszélyes hulladékgyűjtési akció szervezését segítik (szárazelem gyűjtése).

Nagy várakozás előzte meg Csorváson a szelektív hulladékgyűjtés bevezetését. A település 6 pontján épült hulladékgyűjtő sziget. Szigetenként 3 frakció gyűjtésére alkalmas edényzetet helyeztek el, mindhárom edény speciális – üveg – bedobónyílással van ellátva. Az edények szabványosak, alkalmasak arra, hogy az Orosházi Városgazdálkodási Kft hulladékszállító járműveivel tudja üríteni azokat. Minden frakció gyűjtésére más színű edényt használnak, melyeken fel van tüntetve az abba a kukába helyezendő hulladékféleség neve:

- szürke edénybe a fehér üveg kerül,
- zöld színű edénybe a színes üveg,
- sárga színű edénybe pedig a PET (műanyag) palack.

Kiemelten kezelendő veszélyes hulladékok

Egészségügyi hulladék

Az egészségügyi veszélyes hulladékokat szelektíven gyűjtik és elszállítják a településről. Az önkormányzati felelősségi körbe tartozó Védőnői Szolgálatnál keletkező egészségügyi veszélyes hulladékokat a Sapex Kft szállítja rendszeresen, elszállításáig pedig a Sapex Kft által biztosított szabvány (ORKI minősített) edényzetben hűtve tárolják. Az Egyesített Szociális Intézménynél keletkező egészségügyi veszélyes hulladékokat 2004. február 1.-től a Septox Kft szállítja el további ártalmatlanításra. Elszállításig az egészségügyi veszélyes hulladékokat szintén a jogszabályoknak megfelelő módon, az elszállító szerv által biztosított edényzetben gyűjtik, és hűtve tárolják.

Állati eredetű hulladék

A település dögterét 1970-ben létesítették a 0177/4 hrsz-ú külterületi földrészleten. A dögter tulajdonosa a Csorvás Város Önkormányzata, üzemeltetője a Csorvási Szolgáltató Kht. A dögter területe 3000 m², telítettsége ~70 % - os. Szükséges a telep rekultiválása.

Környezeti tudat – szemlélet

Az önkormányzat korlátozott anyagi lehetőségei ellenére jelentős összegeket fordít a település környezeti állapotának jobbítására, a jogszabályi rendelkezések, és egyéb előírások betartására. Azonban semmilyen anyagi ráfordítás nem elég akkor, amikor a lakosság körében néhány személy más szemlélettel rendelkezik. Szomorú, hogy a településen elhelyezett számos hulladékgyűjtő ellenére eldobált szeméttel találkozunk. Kitört fák, megrongált köztéri padok, helyükről eltávolított közlekedési táblák minősítik a másként gondolkodók tevékenységét. A hulladéklerakó telep körüli áldatlan állapot megszüntetése is csak az egyének környezettudatos magatartásával érhető el. Publikációkkal, előadásokkal, felhívásokkal, szórólapokkal kell tudatosítani a lakossággal, hogy hogyan védjük környezetünket, ezáltal az emberi egészséget.

Nagy szerep jut napjainkban a környezettudatos nevelésnek, amelyet már az óvodában, iskolában el kell kezdeni. Az ÁMK Általános Iskolája környezeti nevelési programjával ezt a célt kívánja elérni. Az ifjúkorban elsajátított viselkedési normák, a tanult ismeretek egy életre beleivódnak a gyermekbe, de ezzel együtt felnőttekre is hatnak. A tanórákon, és az órán kívüli programokban olyan oktatást biztosítanak, amelyben hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Törekvésük arra irányul, hogy diákok ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészben lássák a természetet, s benne az embert. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktuskezelésre és megoldásra képes készségeket próbálnak kialakítani a tanulóknak. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását. Így válhatnak majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.